

Instituttrådet
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Referanse
2024/13729-STT

Dato
16.10.2024

Tid: Torsdag 24.10.24 kl. 09.15 – 11.00
Stad: Sydneplassen 12/13, 1. etasje

Til: Eivind Kolflaath, Julie Zahle, Gunnar Karlsen, Hans Marius Hansteen, Vibeke Tellmann,
Tore Øgaard, Kirsten Bang, Ingrid Wergeland, Vivian Steinsund, Nicolay Kræmer

---

Innkalling til instituttrådsmøte 24.10.24

I Godkjenning av innkalling og sakliste

II Orienteringssaker

- Fakultetsstyremøte 22.10.24
<https://www.uib.no/hf/24407/fakultetsstyret#2024>
- Referat frå møte i Utval for Examen philosophicum 17.10
- Reviderte retningslinjer for tilrettelegging og samarbeid mellom linjeleder og verneombud
- Utsatt frist for nominasjon til fakultetets priser
- Tildeling av midler for utvikling av nye PhD-emner
- Informasjon om eksportkontroll m.m.
- MIT-UiB Seed Fund – utlysning 2024
- Oppfølging av læringsmiljøet ved Ex.phil

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

---

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudier
Telefon 55 58 23 82
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydneplass 12-13
Bergen

Saksbehandler
Steinar Thunestvedt
55582384

III Vedtakssaker

2024-14 Undervisningsplan for vårsemesteret 2025

2024-15 Rekneskapsrapport etter 3. kvartal 2024

Steinar Bøyum
instituttleiar

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

UNIVERSITETET I BERGEN

HR-avdelingen

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Instituttrådet

Referanse

2024/13729-STT

Dato

17.10.2024

II Orienteringssaker

Vedlagt finn ein orienteringssaker til instituttrådsmøtet den 24. oktober 2024.

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

HR-avdelingen
Telefon 55582100
post@uib.no

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Nygårdsgaten 5
Bergen

Saksbehandler
Runa Jakhelln
55588740

Fakultet/avdelinger

Institutt/senter

Referanse

2011/14452-RUJ

Dato

08.10.2024

Reviderte Retningslinjer for tilrettelegging og samarbeid mellom linjeleder og verneombud

Med dette informeres det om at Universitetet i Bergens Retningslinjer for tilrettelegging og samarbeid mellom linjeleder og verneombud er reviderte.

I retningslinjene fremgår det hvordan tilrettelegging og samarbeid mellom linjeleder og verneombud ved UiB skal organiseres, gjennomføres og evalueres årlig.

Endringene består foruten av mindre redaksjonelle endringer, av en tilføyelse i form av at det skal gjennomføres et oppstartsmøte mellom linjeleder og verneombud når en av dem er nye og at verneombud også skal delta ved endrings- og omstillingsprosesser.

Retningslinjene er publisert i Regelsamlingen, på norsk og engelsk:

- [Retningslinjer for tilrettelegging og samarbeid mellom linjeleder og verneombud — Regelsamlingen documentation \(uib.no\)](#) (NO)
- [Guidelines for facilitation and cooperation between line managers and safety representatives — Regelsamlingen documentation \(uib.no\)](#) (EN)

Vennlig hilsen

Kathrine Brosvik Thorsen

HR-direktør

Runa Jakhelln

seniorrådgiver

Kopi:

Universitetet hovedverneombud

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

UNIVERSITETET I BERGEN

Det humanistiske fakultet

Senter for kvinne- og kjønnsforskning

Senter for vitenskapsteori

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap

Institutt for fremmedspråk

Referanse

2024/13074-KIMO

Dato

02.10.2024

Utsatt frist for nominasjon til fakultetets priser

Det humanistiske fakultet deler årlig ut tre priser: *Formidlingsprisen*, *Spurveugleprisen* og en *pris for unge forskere i humanistiske fag*. Fristen for å nominere kandidater til de tre prisene er utsatt til **1. november**. Fakultetet ber om at enhetene oppfordrer ansatte og studenter til å nominere kandidater.

Mer om prisene:

[Formidlingsprisen](#) - tildeles av Fakultetsstyret

Gjennom formidlingsprisen ønsker fakultetet å hedre og synliggjøre gode formidlere i fagmiljøene.

[Spurveugleprisen](#) - tildeles av Studiestyret

Spurveugleprisen er fakultet sin pris for utdanningskvalitet og vinneren blir nominert til Ugleprisen, UiB sin pris for utdanningskvalitet.

[Pris for unge forskere i humanistiske fag](#) - tildeles av Forsknings- og forskerutdanningsutvalget

Prisen er en utmerkelse for unge forskertalent innen humaniora og vinneren nomineres til L. Meltzers Høyskolefondets pris for yngre forskere.

Vennlig hilsen

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Kirsten Moen
seksjonssjef

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Det humanistiske fakultet
Telefon 55589380
post@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Øysteins gate 1
Bergen

Saksbehandler
Julie Alver Tønsaker
55583025

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Referanse

2024/12786-JUWA

Dato

24.09.2024

Tildeling av midler for utvikling av nye ph.d.-emner

Vi viser til vedtak i Programstyret for ph.d.-utdanningen ved Det humanistiske fakultet 11.9.2024 (sak PS10/24):

Programstyret tildeler:

- for utvikling av emnet *Forskningsetikk i praksis*: 100 000 kr
- for utvikling av emnet *Forskningsformidling*: 100 000 kr

Emnene er plassert ved hhv AHKR og FOF.

Tildelingen vil skje i forbindelse med neste instituttbudsjett, planlagt 3. oktober.
Frist for bruk av midlene er satt til 31.12.24.

Vi berømmer initiativene til å forbedre emnetilbudet i fakultetets ph.d.-program, og ønsker lykke til med arbeidet.

Vennlig hilsen

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Julie Alver Tønsaker
seksjonsleder

Kopi
Det humanistiske fakultet

Informasjon om status - ny eksportkontrollforskrift m.m.

Deres ref	Vår ref	Dato
	2024/10685-HELHØ	26.09.2024

God kontroll med våre kunnskapsverdier er en grunnleggende forutsetning for tilliten til UiB sin virksomhet, evnen til å levere på samfunnsoppdraget, samt viktig for UiB med tanke på å innfri lovkrav pålagt oss som offentlig institusjon i universitets- og høyskolesektoren.

Et saksfelt som i denne sammenheng har fått særskilt oppmerksomhet den siste tiden er eksportkontroll. UiB har i forbindelse med [et styringssystem for sikkerhet etter sikkerhetsloven](#), også fått på plass styrende dokumentasjon for eksportkontroll. Det vises også til informasjon gitt i felles direktørmøte.

Eksportkontroll i kunnskapssektoren handler om i praksis bevissthet rundt kunnskapsoverføring og forskningssamarbeid, med tilhørende kartlegging av lisenspliktig utstyr og teknologi. Trusselvurderingene fra [NSM](#), [PST](#) og [E-tjenesten](#) har de senere årene vist til at enkelte stater forsøker å tilegne seg kunnskap som kan brukes militært, i strid med norske sikkerhets- og forsvarspolitiske interesser. Norske universitet har en del fagfelt med militær relevans, dette gjelder også UiB. Man må derfor ta høyde for at eksportkontrollvurderinger må gjøres ved rekruttering av vitenskapelig ansatte, ved mottak av gjesteforskere og ved opptak ved enkelte emner på ph.d.- og masternivå. Det bør også legges til rette for at det gjøres vurderinger ved ulike former for internasjonalt prosjektsamarbeid. Eksportkontroll er en del av UiBs arbeid med ansvarlig internasjonalt kunnskapssamarbeid, og det arbeides nå innenfor denne rammen med blant annet med retningslinjer for sikkerhet knyttet til konferanser, workshops og delegasjonsbesøk.

Endringer i eksportkontrollforskriften

Utenriksdepartementet har [nylig meldt at de er i slutfasen](#) med å ferdigstille planlagte endringer i eksportkontrollforskriften. Ny forskrift inkludert tilhørende veileder forventes å tre i kraft i løpet av første halvår 2025. Departementet informerer om at de nå arbeider med blant annet følgende avklaringer:

- Eksportkontrollregelverket vil gå bort fra begrepet «kunnskapsoverføring». Dette vil erstattes med betegnelsen «teknologioverføring».
- Egne bestemmelser om lisensplikt for teknologi, med unntak fra lisensplikten innenfor EU/EØS.
- Forskriftsendringen vil ikke ha tilbakevirkende kraft.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

- Det vil ikke innføres lisensplikt for publisering.
- Spørsmålet om statsborgerskap vil vurderes nærmere.

Ytterligere informasjon om forskriftsendringen vil formidlet til enhetene så fort det foreligger kunngjøring fra UD.

Omarbeidet tidsplan for verdikartlegging av eksportkontrollfeltet ved UiB

UiB gjennomfører denne høsten en verdikartlegging og verdivurdering som grunnlag for sikkerhetsarbeidet ved universitetet (ref. ePhorte-saksnr. 2018/7607). Denne kartleggingen inkluderer i utgangspunktet også kunnskapsverdier underlagt eksportkontroll. På grunn av de kommende endringene i eksportkontrollforskriften og tilhørende veileder, vil imidlertid kartleggingsarbeidet for eksportkontrollfeltet sin del utsettes til etter at innholdet i den nye forskriften og veilederen er kjent, slik at prosessen kan tilpasses de nye bestemmelsene. Vi kommer tilbake med mer informasjon så snart vi vet noe mer.

Styrende og støttende dokumentasjon for eksportkontroll, gjesteforskerbesøk og sårbarhetssamtaler

1. **Nettsider med informasjon:** Det er opprettet en [dedikert seksjon på UiBs nettsider](#) som inneholder informasjon om eksportkontroll. Her finnes informasjon over hva eksportkontroll innebærer, hvilke aktiviteter som kan omfattes, og hvordan fagmiljøer kan sikre at forsknings- og utdanningsaktiviteten er i samsvar med eksportkontrollregelverket. *Merk at denne informasjonen baserer seg på regelverket slik det gjelder i dag, og at de signaliserte endringene ikke gjenspeiles der enda.*
2. **Institusjonelle retningslinjer for eksportkontroll ved UiB:** Det er vedtatt [institusjonelle retningslinjer](#) som gir en overordnet ramme for hvordan eksportkontroll skal håndteres ved UiB.
3. **Rutine/arbeidsbeskrivelse for søknad om eksportlisens i tilsettingsprosesser:** En viktig del av eksportkontrollen er å sikre at vi har nødvendige lisenser på plass før vi ansetter personer som skal jobbe med teknologi eller informasjon underlagt eksportkontroll. Vi har derfor etablert en [rutine](#) som beskriver hvordan søknadsprosessen skal gjennomføres. Rutinen kan tilpasses lokale forhold, for eksempel knyttet til (delegerte) ansvar og roller.
4. **Tilgang til eLisens:** Søknad om eksportlisens sendes til Utenriksdepartementet (UD) via eLisens-portalen. Fra 1.1.2025 overtar det nye Direktorat for eksportkontroll og sanksjoner-DEKSA eksportkontrollarbeidet fra UD. Det er etablert [en rutine for å opprette og fjerne tilganger i portalen](#).
5. **Gjesteforskerrutine:** UiB etablerte i 2023 [en rutine for mottak av gjesteforskere](#) som blant annet inneholder vurdering av behov for eksportlisens.
6. **Sårbarhetssamtaler:** I tråd med anbefalingene fra HK-dir for Ansvarlig Internasjonalt Samarbeid (AIS) er det etablert [en retningslinje for sårbarhetssamtaler](#). Målgruppen for slike samtaler er ansatte som kan havne i interessekonflikter eller krysspress som vil kunne legge uheldige føringer på forskning- og undervisningsaktivitet, eller som kan skape lojalitetskonflikt i ansettelsesforholdet. Dette inkluderer, men er ikke begrenset til,

områder underlagt eksportkontrollforskriften.

7. **Studenter/opptak:** Det er særlig masterprogram på Det matematisk-naturvitenskapelige fakultetet og Det medisinske fakultet som kan være omfattet av reglene om eksportkontroll. Mer informasjon om eksportkontroll for studenter er lagt ut nettsidene om eksportkontroll.

Merk at dokumentasjonen nevnt i punkt 1-7 over baserer seg på regelverket slik det gjelder i dag, og at de signaliserte endringene ikke gjenspeiles der enda.

Vi ber om at alle fakulteter og enheter setter seg inn i dette og sørger for at relevant informasjon formidles til de som trenger det. Det er spesielt viktig at de som jobber med internasjonale samarbeid, ansettelser, eller forskningsprosjekter som involverer mulig sensitiv teknologi, er klar over disse retningslinjene og rutinene. Ta kontakt med [Helge G. Høvik](#) eller [Heidi A. Espedal](#) dersom dere har spørsmål. På forhånd takk for et godt samarbeid.

Vennlig hilsen

Arne R. Ramslien
stabsleder

Helge Høvik
seniorrådgiver/fagleder eksportkontroll

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Referanse

2024/12424-SIWE

Dato

16.09.2024

MIT-UiB Seed Fund Utlysning 2024

Massachusetts Institute of Technology (MIT) og Universitetet i Bergen (UiB) lanserte i fjor et nytt såkornfond, med mål om å styrke båndene mellom de to institusjonene og legge til rette for nyskapende forskning innen humaniora og samfunnsvitenskap. Med tildelinger på opptil \$30.000 vil fondet legge til rette for nye prosjekter og styrke eksisterende samarbeid.

Søknadsfrist er 10. Desember 2024.

Spesiell prioritet vil bli gitt til søknader innen **digital- og miljøhumaniora, filosofi, historie, informasjons- og kommunikasjonsvitenskap, språk og lingvistikk, systemdynamikk og økonomi** – med mål om å bidra til innovasjon og utforskning innen disse feltene.

Global Seed Fund-programmene gir økonomisk støtte til reiser, møter og workshops med de skarpeste hodene ved MIT og deres motparter rundt i verden.

Årets utlysning åpner 10. september, med søknadsfrist 10. desember 2023. Alle interesserte anbefales å besøke [nettsiden til MIT](#) for detaljert informasjon om søknadsprosessen.

Kontaktperson ved UiB: Silja Wessman silja.wessman@uib.no

Kontaktperson ved MIT: Madeline Smith msmith1@mit.edu

Vennlig hilsen

Alette Gilhus Mykkeltvedt

Forskningsdirektør

Silja Margrete Wessman

Rådgiver

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

UNIVERSITETET I BERGEN

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Referanse

2024/13332-REN

Dato

08.10.2024

Oppfølging av læringsmiljøet ved Ex.phil.

Mottaksgruppen for Si fra saker ved fakultetet ønsker å uttrykke bekymring for at vi på relativt kort tid har mottatt tre saker i Si fra-systemet om at studenter på seminargrupper på Ex. phil mottar muntlige tilbakemeldinger i plenum som oppleves som ugreie. Vi er urolige for dette.

Det er i det første semesteret at tilknytningen til fakultetet og studiene dannes, og det er viktig at denne perioden oppleves som trygg. Fint om instituttet kan følge opp dette internt med seminarlederne.

Vennlig hilsen

Julie Alver Tønsaker
studiesjef

Rebekka Nistad
seniorkonsulent

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudier
Telefon 55 58 23 82
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydnesplass 12-13
Bergen

Saksbehandler
Steinar Thunestvedt
55582384

Referanse

2024/13729-STT

Dato

17.10.2024

2024-14 Undervisningsplan for vårsemesteret 2024

Dokument:

- Undervisningsplan for vårsemesteret 2025

Saksforelegg:

Også i 2025 har instituttet, «på papiret», eit relativt godt samsvar mellom disponible ressursrammer og volumet av undervisning vi er forplikta til å gjennomføre. Det er likevel like vanskeleg som alltid å sy saman eit undervisningsopplegg som balanserer godt mellom ressursrammene, lærarane sine ønskemål og instituttet sine behov for å disponere personalressursane på ein optimal måte.

Særleg to faktorar skapar særlege utfordringar for undervisninga ved filosofistudiene i 2025. For det første vil instituttet sitt driftsbudsjett bli monaleg lågare enn det vi har vore vant med dei siste åra. Dette medfører også at midlane som kan disponerast til «frikjøp» av Examen philosophicum-lærarar blir mindre i 2025. For det andre vil vi trenge at meir undervisningsressursar enn nokon gong blir allokert til Examen philosophicum.

Ved Examen philosophicum reknar vi med om lag same talet på kurseiningar (111,5) i 2025 som i 2024, eller noko høgare. Det betyr at det akkumulerte underskottet vil nærme seg 3 millionar ved årsslutt om vi legg prognosene våre til grunn. Skal vi få til dette må vi likevel ha eit svært moderat forbruk av timeløna vikarar også i 2025.

Instituttet har no eit svært moderat nivå på den totale undervisningsrekneskapssaldoen. Etter 2023 er det under 10 000 timar for første gong på svært mange år. Dei siste åra har det likevel utvikla seg urovekkjande store skilnader i saldoane til lærarstaben. I dei neste åra må vi difor prioritere å jamne ut desse skilnadene.

Ved Akademisk skrivning og Språkkunnskap kan vårsemesteret bli det siste semesteret med undervisning før nye emner blir innført frå og med haustsemesteret 2025. For mange studentar blir dette, i realiteten, «siste sjanse» til å skaffe seg ein ståkarakter på desse

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudier
Telefon 55 58 23 82
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydnesplass 12-13
Bergen

Saksbehandler
Steinar Thunestvedt
55582384

emna. Vi vil difor, i samråd med fakultetet, setje av noko meir ressurar til desse emna enn det som har vore vanleg dei siste åra.

Forslag til vedtak:

Instituttrådet sluttar seg til forslaget til undervisningsplan for vårsemesteret 2025.

Steinar Bøyum
instituttleiar

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

UNDERVISNINGSPLAN FOR VÅRSEMESTERET 2025

Filosofistudiene

Undervisningsplanen baserer seg på tidlegare vedtatt «rotasjonsplan» og liknar svært mykje på slik den har vore dei siste åra. Eit unntak er det nye emnet i Kunstig intelligens (FIL117).

Undervisningsplanen er kostnadsrekna til 2 800 timar totalt. Det er svært godt innanfor dei rammene som står til rådvelde.

Undervisningutvalet har arbeidd med læraroppsett dei siste vekene, og er no så godt som i mål. I skrivande stund har vi ikkje heilt på plass seminarleiarane i filosofihistorie, men det vil skje snart.

Vedlagt ligg førebels undervisningsplan med læraroppsett. Ein tar sjølvstund atterhald om det at kan bli endringar i dette.

Examen philosophicum

Vi planlegg no med 37 seminar og 3,5 forelesningsrekker i vårsemesteret. Vi manglar framleis seminarleiarar for tre av gruppene, men reknar med at dei er på plass før oktober er omme.

I skrivande stund legg vi til grunn at det blir 72 kurseiningar i haustsemesteret (7 forelesningsrekker og 65 seminar), slik at vi totalt ender på 112,5 kurseiningar i 2025. Då har vi lagt til grunn at Humanistisk fakultet *ikkje* greier å auke studenttala sine i høve til dei siste to åra.

Samla timeforbruk for Examen philosophicum i vårsemesteret 2025 er rekna til 7 400 timar.

Språkkunnskap og Akademisk skrivning

Vi legg i utgangspunktet opp til 2 ordinære seminargrupper både ved Akademisk skrivning og på Språkkunnskap. NB! For instituttet er dette utan ressursmessige verknader. Både fastlønn og eventuell timelønn går via fakultære budsjett på desse emna.

EMNEOVERSIKT - VÅR 2025 - FILOSOFI			
Emnekode(r)	Undervisnings-aktivitet	Antal veker	Faglærer
DIDAFIL2	Seminar	8	Vibeke Tellmann
DIDAHUM2	Førelesing	1	Amund Børdahl
DIDAHUM2	Seminar	7	Amund Børdahl
FIL105, FIL235, FIL335	Førelesing	10	Gunnar Karlsen
FIL117	Førelesing	10	Skiba, Baumgartner, Fossheim
FIL120	Førelesing	10	Fossheim og Skilleås
FIL120	Seminar	10	NA
FIL120	Seminar	10	NA
FIL120	Seminar (ekstra)	10	NA
FIL218, FIL318	Førelesing	10	Ole Martin Skilleås
FIL233, FIL333	Førelesing	10	Hallvard Fossheim
FIL247	Førelesing	10	Michael Baumgartner
FIL249, FIL349	Førelesing	10	Hans Marius Hansteen
FIL252	Seminar	4	Gro Rørstadbotten
FIL321	Seminar	5	Jesse Tomalty
FIL322	Seminar	5	Jesse Tomalty
FIL332	Seminar	13	Stefan Riedener
LOG110	Førelesing	6	Eivind Koflaath
LOG110	Seminar	5	Claus Huitfeldt
LOG110	Seminar	5	Claus Huitfeldt
LOG110	Seminar	5	Mette Hansen
LOG110	Seminar	5	Mette Hansen
LOG110	Seminar	5	Luna De Souter
LOG110	Seminar	5	Luna De Souter
LOG110	Seminar	5	Kevin Cahill
LOG110	Seminar	5	Kvein Cahill
LOG110	Seminar (ekstra)	5	NA
LOG111, LOG311	Førelesing	10	Tore Øgaard
LOG111, LOG311	Seminar	10	Tore Øgaard
LOG111, LOG311	Seminar	10	Lukas Skiba
LOG111, LOG311	Seminar (ekstra)	10	Lukas Skiba
LOG112	Førelesing	5	Torfinn Huvenes
LOG112	Seminar	5	Kevin Cahill
LOG112	Seminar	5	Kevin Cahill
RET202	Førelesing	10	Amund Børdahl
RET250	Seminar	5	Amund Børdahl
FIL231/310 (Filosofi og kjønn)	Førelesing	10	Kristin Sampson

Referanse

2024/13729-STT

Dato

18.10.2024

III 2024-15 Rekneskapsrapport etter 3. kvartal 2024

Dokument:

- Rekneskapsrapport etter 3. kvartal 2024

Saksforelegg:

Den vedlagte rekneskapsrapporten viser at instituttet sin økonomi i all hovudsak er i tråd med det budsjettet som instituttrådet vedtok i starten av året, kanskje noko betre. Vi har ekstrahert ut nokre hovudpunkt her:

- Totaløkonomien (inkl. Examen philosophicum) viser eit overskott på kr. 1,85 mill. i høve til budsjett pr. september. Når det er sagt: Utgiftene til frikjøp av Exphil-personell for haustsemesteret er ikkje rekneskapsført endå, og vi veit at driftsutgiftene har ein tendens til å få sterke bein å gå på dei siste månadene. Likevel: Mykje merkeleg skal skje dersom overskottet ikkje blir sekssifra med nokså god margin i 2024.
- Grunnbevilningsøkonomien (ekskludert Examen philosophicum) viser åleine eit overskott på kr. 840 000 pr. september.
- Det er, som vanleg er, usikkerheit knytt til inntektene frå den eksternfinanserte verksemda vår. Vi trur likevel at dei tala som ligg til grunn i det noverande budsjettet - nyleg kvalitetssikra og revidert - er godt pålitelege.
- Fakultetet, delvis grunna den nye budsjettmodellen frå 2025, kjem til å la 2024 vere eit unntaksår når det gjeld resultatoverføringar til neste år: Institutta vil kunne overføre heile overskottet frå driftsbudsjettet sitt til 2025, ikkje berre ein liten brøkdel. Dette er særleg viktig for oss, ettersom inntektene våre frå eksternfinansiert verksemd blir vesentleg lågare neste år. Ei målsetjing på minimum 200 000 i overskott på driftsbudsjettet synes realistisk.
- FoF har dei siste åra hatt 600 000 pr. år i «driftstilskott» frå Examen philosophicum-budsjettet, noko vi var førebudd på å overføre inntil ganske nyleg. Slik det no ser ut er dette overflødig, og vi nøyer oss med 400 000. Dermed blir Exphil-økonomien styrka.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

- Exphil er elles godt i rute i høve til prognosane våre. Ved utgangen av 2024 trur vi no at det akkumulerte underskottet vil bli på *maksimum* 4,5 millionar, sannsynlegvis noko betre. Dersom lønnsoppgjeret ikkje blir effektuert før januar, blir det vesentleg lågare (utan at det har noko reell økonomisk betydning). Dette betyr at vi no har «henta inn» nesten 7 av dei ca. 11 millionane som Exphil-budsjettet hadde i underskott på det verste.
- Grunnbevilgningsprosjekta har eit klart etterslep i forbruket, over 400 000 i høve til budsjettet. Det er særleg likestillingsmidlane og infrastrukturprosjektet til WAB som heng etter med forbruket. For det siste føreligg det no (reviderte) planar om bruk av midlane.
- Dei eksternfinansierte prosjekta, der det no berre er eitt større i drift (AdCNA), er godt i rute. Det nyleg avslutta NFR-Mast-prosjektet (Bangu & Cahill) endte med eit mindre sekssifra overskott.

Forslag til vedtak:

Instituttrådet tar rekneskapsrapport etter 3. kvartal 2024 til orientering.

Steinar Bøyum
instituttleiar

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

Økonomirapport 3. kvartal 2024 - FOF

1. Status instituttet totalt

Instituttøkonomien består av grunnbevilgning (GB) og eksterntfinansierte prosjekter (BOA). Grunnbevilgningen (GB) består av grunnbevilgning annuum (GA), dvs. instituttets «frie midler» (som instituttet selv avgjør bruken av) og grunnbevilgningsprosjekter (GP), dvs. «øremerkede midler». Det overordnede bildet for instituttets inntekter og kostnader pr. september vises i tabell 1 under.

Tabell 1 Status instituttet totalt (bare inntekter og kostnader)

Tall i 1000 kroner

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	-7 344	-5 764	-6 143	6,6%
Kostnader	8 018	17 207	15 551	9,6%
Sum totalt	674	11 444	9 408	17,8%

Årsbudsjettet for inntektene består av BOA-inntekter på kr. 6,3 mill. og GB-inntekter på kr. 1 044 mill. Regnskapsførte inntekter er kr. 0,379 mill. høyere enn budsjettet pr. september (hvor avviket utgjøres av kr. 281 000 høyere BOA-inntekter og kr. 99 000 høyere GB-inntekter enn budsjettet så langt i 2024).

Årsbudsjettet for kostnadene er totalt på kr. 8 018 mill. Kostnadsbudsjettet på BOA er på kr. 6,3 mill., det samme som inntektene, noe som skyldes at når det bokføres en kostnad på et BOA-prosjekt, blir det samtidig opptjent en tilsvarende inntekt. Kostnadsbudsjettet er kr. 1 718 mill. på GB. Kostnadsbudsjettet er i praksis langt høyere, men blir kamuflert ved at interninntektene fra andre fakultet for Exphil blir budsjettet under interne transaksjoner på GB¹. I tillegg minnes det om at lønnskostnadene for faste ansatte i stor grad er på fakultetets budsjett.

Regnskapsførte kostnader pr. september viser kr. 1 656 mill. lavere kostnader enn budsjettet. Kostnadsavviket fordeles på kr. 281 000 høyere BOA-kostnader enn budsjettet og kr. 1 937 mill. lavere kostnader på grunnbevilgningen.

Utvikling i kostnader totalt på instituttet (GB + BOA) i 2024 sammenlignes mot 2022 og 2023 i figur 1. Det vil være en variasjon i kostnadene ved instituttet fra år til år, for eksempel som følge av antall BOA prosjekter og antall kurs på Exphil.

¹ Interne transaksjoner er UiB-interne inntekter og kostnader og består blant annet av kursinntekter fra fakultetene for ex.phil-undervisning, og såkalt nettobidrag fra BOA-virksomheten til å dekke lønn og indirekte kostnader fra grunnbevilgningen knyttet til eksterntfinansierte prosjekter, men også UiB- og fakultetsinterne kostnader pr BOA-årsverk, for fellesbidrag, husleie og administrasjon.

Figur 1 Utvikling kostnader totalt

Tall i 1000 kroner

2. Status grunnbevilgningen (GB)

2.1 Status i forhold til budsjett

Tabell 2 Status grunnbevilgningen (GB) (NB! Konto 8901 er filtrert bort)

Tall i 1000 kroner

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	-1 044	-920	-1 019	10,7%
Kostnader	1 718	12 364	10 427	15,7%
Sum	674	11 444	9 408	17,8%
Overføring fra i fjor	5 320	5 320	5 506	-3,5%
Sum	5 320	5 320	5 506	-3,5%
Sum totalt	5 994	16 764	14 914	11,0%

Inntektene på grunnbevilgningen er kr. 99 000 høyere enn budsjettert pr. september, mens kostnadene er kr. 1 937 mill. lavere enn budsjettert så langt i 2024.

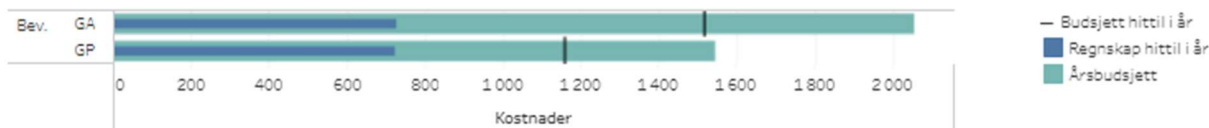
Overføring fra i fjor består av et akkumulert underskudd pr 31.12.2023 på Exphil på kr. 6 506 mill. og ubrukte midler på diverse grunnbevilgningsprosjekt med samlet overføring til 2024 på kr. 1 126 mill.

I figur 2 er kostnadene på Exphil tatt vekk for å få en bedre fremstilling av øvrige kostnader på GA. På grunnbevilgningen ser vi av figur 2 at kostnadene på grunnbevilgning annuum (ekskl. Exphil) og grunnbevilgningsprosjektene er (GP) lavere enn budsjettert så langt i 2024.

Avvikene blir forklart nærmere i det følgende.

Figur 2 Kostnader grunnbevilgning (GB)

Tall i 1000 kroner

2.2 Grunnbevilgning annuum (GA)

Tabell 3 Status annuum (GA) (NB! Konto 8901 er filtrert bort)

Tall i 1000 kroner

		Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	Salgs- og driftsinntekt	-522	-398	-575	44,3%
	Sum	-522	-398	-575	44,3%
Kostnader	Lønnskostnad	26 788	18 945	18 211	3,9%
	Annen driftskostnad	2 004	1 546	1 220	21,1%
	Interne transaksjoner	-28 619	-9 288	-9 727	4,7%
	Sum	173	11 204	9 704	13,4%
Sum		-349	10 805	9 129	15,5%
Resultat	Overføring fra i fjor	6 506	6 506	6 506	0,0%
	Sum	6 506	6 506	6 506	0,0%
Sum		6 506	6 506	6 506	0,0%
Sum totalt		6 157	17 311	15 635	9,7%

Annuumsmidler tildeles som en årlig kostnadsramme fra fakultetet, med unntak av budsjettet for Exphil, som finansieres av de ulike fakultetene ved UiB med grunnlag i hvor mange kursenheter de kjøper per år.

Tabell 3 viser status for Grunnbevilgning annuum inkludert Exphil. Pr. september viser regnskapet et forbruk på 15,635 mill. kr mot budsjett på 17,311 mill. kr. Overføringen fra i fjor gjelder det akkumulerte overforbruket på Exphil. Økonomien knyttet til Exphil er en svært vesentlig del av annuumet ved FOF. Vi ser derfor nærmere på Exphil og Grunnbevilgning annuum (GA) hver for seg i avsnittene under.

Grunnbevilgning annuum (uten Examen philosophicum)

Tabell 3 Status annuum (GA) (NB! Konto 8901 er filtrert bort)

Tall i 1000 kroner

		Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	Salgs- og driftsinntekt	-397	-336	-382	13,7%
	Sum	-397	-336	-382	13,7%
Kostnader	Lønnskostnad	760	471	525	-11,4%
	Annen driftskostnad	2 004	1 546	1 219	21,2%
	Interne transaksjoner	-710	-502	-1 018	102,9%
	Sum	2 054	1 516	726	52,1%
Sum		1 657	1 180	344	70,8%
Sum totalt		1 657	1 180	344	70,8%

GA (uten Exphil) består i hovedtrekk av følgende:

- Instituttet får en kostnadsramme fra fakultetet som oppdateres gjennom året med eventuelle nye tildelinger. Kostnadsrammen består blant annet av resultatmidler, vikarmidler, diverse særbevilgninger og overføringer fra 2023. Kostnadsrammen for 2024 er pr. september på kr. 1 657 mill.
- Kostnadsrammen fra fakultetet er ikke nok til å dekke instituttets kostnader. Instituttet får betydelige inntekter fra BOA-prosjekter gjennom frikjøp og

overhead/TDI som er viktig for handlingsrommet til instituttet. I 2024 er det budsjettert med kr. 1 9 mill. i inntekter fra BOA, mens indirekte kostnader tilknyttet BOA-prosjektene er budsjettert til kr. 0,865 mill. Nettobidraget til instituttet fra BOA er dermed ca. kr. 1 mill. i 2024. BOA-inntektene kommer inn i regnskapet under interne transaksjoner i tabell 3, og bidrar til å dekke instituttets kostnader til lønn, drift, osv.

Bunnlinjen i tabell 3 viser at det så langt i 2024 er bokført kr. 344 000 av kostnadsrammen mot budsjett på kr. 1 18 mill. pr. september. **Det gjenstår dermed kr. 1 313 mill. kr av kostnadsrammen til instituttet for 2024.**

De neste avsnittene er en kort gjennomgang av inntekts- og kostnadspostene i tabell 3.

Inntektene er kr. 46 000 kr høyere enn budsjett pr. september, mens kostnadene er totalt kr. 799 000 lavere enn budsjett.

Det er et negativt avvik på 54 000 kr på lønnskostnadene hvor avviket er spredt over mange delprosjekt med mindre summer. Det vil bli et overforbruk på delprosjektet for fagstudiet, men det er foreløpig ikke klart hvor stort da grunnlaget for internt frikjøp av Exphil-personell for høsten ikke er mottatt ennå.

Det er brukt kr. 327 000 under budsjett pr. september av driftskostnadene. Bruken av driftsmidler er altså lav så langt, men erfaringsmessig øker forbruket kraftig mot slutten av året. På instituttets uspesifiserte annuum (drift) er det brukt ca. kr. 0,955 mill. kr av et årsbudsjett på kr. 1 423 mill. kr (korrigert for driftstilskuddet på 0,4 mill. kr fra Exphil).

På interne transaksjoner er det et større avvik mot budsjett med kr. 516 000 i høyere inntekter pr. september, hvor avviket gjelder påvirkningen BOA har på GA. Det er budsjettert med kr. 1,9 mill. i BOA-inntekter til GA under interne transaksjoner i 2024. De siste månedene har prognosen variert betydelig på grunn av store korrigeringer på prosjekter som er blitt avsluttet regnskapsmessig og prosjekter som er blitt rebudsjettert eller i slutfasen før avslutning. Pr. september er det sannsynlig at BOA-inntektene ender på ca. 2 mill. kr avhengig av om det blir godkjent omposteringer av kostnader på ca. kr. 100 000 fra GA til et NFR-prosjekt.

Oppsummert så gjenstår det kr. 1,313 mill. av kostnadsrammen for 2024. Resultatet for 2024 vil overføres til 2025 i sin helhet, enten det blir over- eller mindreforbruk av kostnadsrammen. Prognosen for 2024 har bedret seg den siste måneden da inntektene fra BOA har blitt noe bedre enn forventet for kort tid siden. Det er også lav bruk av driftsmidler så langt, noe som gjør det sannsynlig at kostnadsrammen ikke brukes opp for 2024.

Examen philosophicum

Tabell 3 Status annum (GA) (NB! Konto 8901 er filtrert bort)

Tall i 1000 kroner

		Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	Salgs- og driftsinntekt	-125	-63	-193	209,1%
	Sum	-125	-63	-193	209,1%
Kostnader	Lønnskostnad	26 028	18 474	17 686	4,3%
	Annen driftskostnad	0	0	1	
	Interne transaksjoner	-27 909	-8 786	-8 709	-0,9%
	Sum	-1 881	9 688	8 978	7,3%
Sum		-2 006	9 625	8 785	8,7%
Resultat	Overføring fra i fjor	6 506	6 506	6 506	0,0%
	Sum	6 506	6 506	6 506	0,0%
Sum		6 506	6 506	6 506	0,0%
Sum totalt		4 500	16 131	15 291	5,2%

For grunnbevilgningsprosjekter overføres over- eller underskudd i sin helhet til året etter. Denne praksisen har fakultetet holdt på også etter at Examen philosophicum ble omgjort til en del av GA etter innføringen av ny økonomimodell fra og med 2021.

Underskuddet som har oppstått ved Exphil i de senere årene skyldes omlegging av studieprogram ved flere av fakultetene der kursene ble flyttet til senere i studieløpet. Dette medførte færre kurs og lavere inntekter, mens de faste kostnadene fortsatte å løpe. Fra 2023 var aktiviteten tilbake med tilnærmet full kursportefølje. Akumulert underskudd var på 6,506 mill. kr ved inngangen til 2024. Det vil etter planen bli hentet inn igjen, ved at prisen er satt litt høyere enn kostnadene pr. kurs. Det skal gi en gradvis nedbetaling av det akkumulerte underskuddet de neste 3-5 årene. **For 2024 er det budsjettert med at underskuddet skal reduseres til 4,5 mill. kr.**

Pr. september er det mottatt 0,13 mill. kr over budsjett i eksterne inntekter. Når det gjelder interne inntekter, så ble det internfakturert for 40,5 kurs i vårsemesteret. Internfaktura for høsten er ikke bokført ennå da den er sendt ut i oktober. **For høsten er det internfakturert for 71 kurs, slik at det samlet for 2024 er fakturert for 111,5 kurs. Det er lavere enn prognosen som har vært på 114 kurs totalt i 2024,** og medfører dermed noe lavere inntekter til Exphil.

Kostnadene er kr. 0,71 mill. lavere enn budsjettert pr. september, noe som skyldes at lønnskostnadene er 788 0000 under budsjett. Lønnsavviket kommer av ca. 0,3 mill. kr i lavere kostnader som følge av streiken og resten er i hovedsak avsetninger for lønnsoppjøret i 2024.

Oppsummert er det et positivt avvik på kr. 840 000 på Exphil pr. september, i hovedsak på grunn av positivt avvik på lønnskostnadene. Det forventes at det akkumulerte underskuddet reduseres til 4,5 mill. kr - som budsjettert - selv om antall kurs i 2024 blir noe lavere enn opprinnelig budsjettert. Endelig resultat for 2024 vil bli påvirket av om lønnsoppjøret blir utbetalt på 2024-regnskapet eller i 2025.

2.3 Grunnbevilgning prosjekt (GP)

Tabell 4 Status kostnader øremerkede prosjekter
Tall i 1000 kroner

Prosjekt/egenfin.	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
100406 Likestillingsarbeid, HF	290	145	3	97,7%
100475 EU toppfinansiering/støtte, HF	120	90	0	100,0%
100520 Rekrutteringsstillinger, HF	444	332	96	71,1%
100544 Insentivmidler studier, HF	84	84	84	-0,4%
100560 Internasjonalisering, HF	112	34	23	32,4%
100589 Humaniorastrategien, HF	181	181	166	8,3%
102611 Vitenskapelig og teknisk utstyr, HF	314	294	188	36,1%
Sentral egenfinansiering	0	0	162	
Sum totalt	1 545	1 160	723	37,7%

Grunnbevilgning prosjekt er øremerkede midler viderefordelt fra UiB sentralt. Denne typen midler er disponible i henhold til retningslinjer gitt i bevilgningen, med unntak av driftsmidler til stipendiater og postdoktorer, som er overførbare inntil budsjettåret etter ansettelsesperiodens utløp.²

Tabell 4 viser kostnadsregnskapet for øremerkede midler på grunnbevilgningsprosjekter (GP) pr. september. Totalt er det brukt 0,723 mill. kr mot budsjett på 1,16 mill. kr, det vil si et avvik på 0,437 mill. kr for grunnbevilgningsprosjektene totalt.

Avvik er i hovedsak periodiseringsavvik, da kostnadene kommer senere enn opprinnelig budsjettet. Det gjelder spesielt driftsmidlene til stipendiater og postdoktorer på rekrutteringsprosjektet, hvor forbruket reelt fordeles over flere år.

Restmidler på grunnbevilgningsprosjektene blir i hovedsak overført fra 2024 til 2025. Pr. september er det ikke vesentlig risiko for overforbruk på grunnbevilgningsprosjektene.

3. Status bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

Tabell 5 Status inntekter bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet
Tall i 1000 kroner

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
NFR NFR	-5 000	-3 868	-3 958	2,3%
EU EU - rammeprogram for forskning	0	0	-79	
Andre Andre bidragsyttere	-1 000	-750	-847	12,9%
Gaver som utløser gaveforsterkningsmidler	0	0	-69	
Organisasjoner og stiftelser	0	0	-208	
Statlige etater	0	0	36	
Gaver s.. Gaver som ikke utløser gaveforsterkningsmi..	-300	-225	0	-100,0%
Sum totalt	-6 300	-4 843	-5 124	5,8%

Eksternfinansierte midler tildeles for en gitt prosjektperiode basert på finansieringskildens kriterier. Ubrukte midler som følge av utsatt aktivitet blir i stor grad overført til senere år i prosjektene.

² Fra 2021 ble smådriftsmidler flyttet til GA, samt andre fakultetsinterne aktiviteter (for eksempel EVU og ex.phil.).

Tabell 5 viser den eksternfinansierte virksomheten (BOA) og gir en oversikt over de ulike finansieringskildene ved instituttet. Årsbudsjettet for 2024 er satt til kr. 6,3 mill. Det er et årsbudsjett fastsatt basert på eksisterende BOA-portefølje og forventninger om nye prosjekt. Oversikten viser et positivt avvik på kr. 281 000 med inntekter på kr. 5 124 mill. pr. september mot budsjett på kr. 4,843 mill. Det er lave avvik på finansieringskategoriene, og avviket ligger i hovedsak på kategorier hvor det ikke er lagt inn budsjett, mens det likevel har vært noe aktivitet i 2024.

BOA-aktiviteten er kr. 2 211 mill. lavere i tilsvarende periode i 2024 sammenlignet med 2023, i hovedsak som følge av at flere større prosjekter er avsluttet det siste året (under Andre og NFR).

Påvirkningen som BOA-prosjektene har på instituttøkonomien er beskrevet under GA.

Figur 3 Inntekter bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

Tall i 1000 kroner

